

FAKTY

Dwumiesięcznik
informacyjny Nr 6/2014

UMP

Promocja książki

Podczas „18. Poznańskich Dni Książki *nie tylko naukowej*” odbyła się promocja książki „Podstawy kosmologii praktycznej” pod redakcją Sebastiana Kuczyńskiego i Małgorzaty Wilk-Jędrusik wydanej przez Wydawnictwo Naukowe UMP.

W trakcie spotkania redaktor, lekarz medycy estetycznej dr Sebastian Kuczyński, przedstawił współczesne spojrzenie na pielęgnację skóry, botoks i wypełniacze. Metamorfozy wybranych uczestniczek spotkania dokonała jedna z czołowych polskich wizażystek, Izabela Trzaskacz, wykonując im profesjonalne makijaże kosmetykami kolorowymi Paese Cosmetics.

Wizyta Świętego Mikołaja

Tuż przed Świętami Bożego Narodzenia Poznań odwiedził prawdziwy Święty Mikołaj z Rowaniami. Wizycie patronował konsul honorowy Finlandii Roman Jakubiec. Święty Mikołaj spotykał się z dziećmi w różnych miejscach w Poznaniu. Odwiedził także małych pacjentów w Klinice Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej Szpitala im. Wiktora Degi.

Sukces Wydawnictwa Naukowego UMP

Wydawnictwo Naukowe UMP otrzymało wyróżnienie w konkursie na najlepszy podręcznik i skrypt akademicki o nagrodę Stowarzyszenia Wydawców Szkół Wyższych im. ks. Edwarda Pudełki w roku 2014 za publikację „Kompedium Pulmonologiczne”. Grażynie Dromireckiej, kierownikowi Wydawnictwa Naukowego UMP, nagrodę wręczył Piotr Dobrołęcki, przewodniczący Jury.

Nagrody za prace doktorskie

Podczas The 12th International Conference of the Polish Pharmacoeconomics Society, Warsaw 3-7.12.2014 – ISPOR Poland 2014, pracownicy Katedry i Zakładu Farmakoeconomiki i Farmacji Społecznej uzyskali dwie nagrody za prace doktorskie z zakresu farmakoeconomiki: Pierwsze miejsce w konkursie zajęła dr Dorota Koligat za pracę pt. „Kalkulacja kosztów leczenia oraz ocena jakości życia pacjentów z reumatoidalnym zapaleniem stawów”, dr Anna Paczkowska za pracę pt. „Badania farmakoeconomyczne – subiektywna ocena jakości życia oraz analiza kosztów leczenia nadciśnienia tętniczego w Polsce” – otrzymała wyróżnienie. Promotorem prac była prof. dr hab. Elżbieta Nowakowska.

W tegorocznej edycji konkursu na najlepsze prace magisterskie z zakresu farmakoeconomiki, przyznawane przez Polskie Towarzystwo Farmakoeconomiczne wyróżniono mgr farm. Monikę Nowicką za pracę pt. „Analiza kosztów farmakoterapii leczenia przewlekłej białaczki szpikowej ze współistniejącą anemią”. Promotor pracy dr n. farm. Krzysztof Kus.

II edycja Konkursu Lider Nauk Farmaceutycznych

Podczas obchodów XIII Dnia Polskiej Farmacji w maju 2014 r. w Warszawie przedstawieni zostali laureaci I edycji Konkursu *Lider Nauk Farmaceutycznych*. Doktoranci Wydziałów Farmaceutycznych Uniwersytetów Medycznych w Gdańsku, Białymstoku, Krakowie oraz Poznaniu przynieśli splendor swoim uczelniom, docenionym za wkład w kształcenie swoich podopiecznych oraz wysoką jakość dydaktyki.

W imieniu Gazety Farmaceutycznej, Organizatora, oraz Wyłącznego Partnera Konkursu – firmy Gedeon Richter, jest nam miło poinformować, że rusza II edycja Konkursu *Lider Nauk Farmaceutycznych*. Jest on skierowany do doktorów Wydziałów Farmaceutycznych polskich Uczelni Medycznych, których obronione prace doktorskie zawierają elementy aplikacyjności i zostały obronione w latach kalendarzowych 2013 i 2014. Prace ocenione zostaną przez Komisję złożoną z uznanych naukowców i dydaktyków. Funkcję przewodniczącą Komisji objął ponownie prof. dr hab. Janusz Pluta, prezes Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego.

Ogłoszenie werdyktu nastąpi w maju 2015 r. podczas obchodów XIV Dnia Polskiej Farmacji w Warszawie. Zwycięzcy uhonorowani będą nagrodami pieniężnymi, a zdobywca tytułu Lidera możliwością odbycia stażu w renomowanych laboratoriach firmy Gedeon Richter. Wydziały Farmaceutyczne, z których wyłonieni zostaną laureaci, otrzymają medale *Scientia Nobilitat*.

Regulamin Konkursu zamieszczony został na stronie internetowej: www.lidernaukfarmaceutycznych.pl. Zachęcamy do jej odwiedzania, ponieważ będą tam również ukazywały się najważniejsze bieżące informacje dotyczące Konkursu.

Stypendia marszałka

11 grudnia 2014 roku marszałek Marek Woźniak wręczył jednorazowe stypendia naukowe uczniom szkół ponadgimnazjalnych i studentom szkół wyższych. Z satysfakcją informujemy, że w gronie 14 osób wyróżnionych w kategorii „Student” znalazły się przedstawicielki Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu: Martyna Borowczyk, Sylwia Sławek (nagroda I stopnia), Michalina Drejza, Natalia Ignaszak-Kaus, Katarzyna Paczkowska, Natalia Podkowa.

Jednorazowe stypendium naukowe jest szczególnym wyróżnieniem dla osób, które osiągnęły znaczący sukces związany z edukacją i nauką.

Nagrodzeni są laureatami i finalistami olimpiad oraz konkursów o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Stypendyści biorą udział w projektach badawczych, seminariach i konferencjach, są także autorami prac naukowych i artykułów.

Opracowanie: Dział Promocji

Fakty UMP

Dwumiesięcznik informacyjny Nr 6/2014, Rok XIII, ISSN 1899-2978

Redaktor naczelna: Helena Czechowska

Współpraca: Exemplum (opracowanie komputerowe), Dominika Bazan (dział promocji), Mirosław Baryga (fotografie)

Adres redakcji: DS Aspirynka, ul. Rokietnicka 6, 60-806 Poznań, tel./fax.: 061 658 41 03, e-mail: fakty@ump.edu.pl

Wydawca: Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, ul. Fredry 10, 61-701 Poznań

Druk: Zakład Poligraficzny Moś i Łuczak, Poznań

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Numer zamknięto 2 stycznia 2015, nakład 800 egz.

© Copyright by Fakty UMP, UMP

Wigilia farmaceutów

S

Staje się już tradycją spotkanie wigilijne organizowane przez Wydział Farmaceutyczny. Dlatego tuż przed świętami, w Centrum Biologii Medycznej spotkali się pracownicy i studenci Wydziału żeby złożyć sobie życzenia i wspólnie pokolędować. Gospodarzem wydziałowej Wigilii był dziekan, profesor Lucjusz Zaprutko, który mówił o symbolice wigilijnego dnia. W serdecznych słowach zwrócił się do przedstawicieli wydziałowej społeczności, składając życzenia świąteczne i noworoczne. Słuchając i śpiewając kolędy, każdy z uczestników, wraz z życzeniami odebrał z rąk dziekana piękną bombkę choinkową. ■

Dziekan Wydziału Farmaceutycznego profesor Lucjusz Zaprutko

Podziękowania za długoletnią pracę

R

Rektor, profesor Jacek Wysocki 18 grudnia, spotkał się z odchodzącym na emeryturę profesorami: Ireną Maławską, Bogdanem Miśkowiakiem, Andrzejem Jankowskim, Zygmuntem Kopczyńskim, Markiem Spaczyńskim i dr Małgorzatą Warzywodą. W imieniu całej uniwersyteckiej społeczności Rektor złożył podziękowania za długoletnią pracę naukową i dydaktyczną, za zaangażowanie w rozwój Uczelni. ■

Spotkanie u Rektora

VIII Wielkopolskie Dni Hipertensjologii

W

W dniu 29 listopada w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym Uniwersytetu Medycznego im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu odbyły się VIII Wielkopolskie Dni Hipertensjologii. Organizatorami spotkania, stale od ośmiu lat, jest Katedra i Klinika Hipertensjologii, Angiologii i Chorób Wewnętrznych we współpracy z wydawnictwem *Termedia*, a przewodniczącym Komitetu Naukowego, kierownikiem Katedry prof. dr hab. Andrzej Tykarski.

Pierwszą sesję dydaktyczną poświęcono tematyce diety w nadciśnieniu tętniczym. Profesor Jerzy Głuszek przedstawił ciekawe aspekty wpływu kawy, herbaty oraz kakao na ciśnienie tętnicze. Następnie docent Beata Krasieńska omówiła rolę magnezu oraz jego implikacje terapeutyczne w nadciśnieniu tętniczym, a dr Łukasz Strczyński przybliżył tematykę produktów spożywczych, w tym lukrecji, które mogą powodować wzrost ciśnienia tętniczego. Nie wszyscy bowiem wiedzą, że ta bylina z rodziny bobowatych, a dokładnie mówiąc glicyryzyna zawarta w korzeniu lukrecji powoduje wzrost ciśnienia tętniczego. Jako środek spożywczy lukrecja stosowana jest głównie w przemyśle cukierniczym w krajach skandynawskich. Cukierki produkowane z lukrecji mają charakterystyczną, ciemną lub nawet czarną barwę.

Druga sesja dydaktyczna dotyczyła kontrowersji w diagnostyce i terapii nadciśnienia tętniczego. Dr Katarzyna Kostka-Jeziorny omówiła znaczenie oceny podatności tętnic i ciśnienia centralnego u pacjenta z nadciśnieniem. Następnie w wykładzie pro-kontra nasz gość specjalny profesor Krystyna Widecka spierała się z profesorem Tykarskim czy leczyć hipotensyjnie młodego chorego z izolowanym nadciśnieniem skurczowym. Jak pamiętamy z wytycznych ESH/ESC 2013 u pewnej liczby zdrowych młodych mężczyzn w pomiarach na tętnicy ramiennej stwierdza się podwyższone wartości ciśnienia skurczowego (> 140 mm Hg), natomiast prawidłowe wartości rozkurczowego (< 90 mm Hg). U tych chorych ciśnienie centralne (aortalne) jest czasami prawidłowe. Nie ma dowodów, że odnoszą oni korzyści z leczenia hipotensyjnego, a z kolei istnieją perspektywne dane, że ten stan niekoniecznie prowadzi do nadciśnienia skurczowego/rozkurczowego.

Niezawodny profesor Stefan Grajek (gość specjalny Konferencji) zmierzył się z pytaniem dotyczącym przyszłości zabiegów denerwacji tętnic nerkowych u chorych z nadciśnieniem opornym w świetle negatywnych wyników badania Symplicity-HTN III, które ostudziły zapał w wykonywaniu zabiegów. Niemniej jednak zabiegi denerwacji nerek nadal wykonuje się na całym świecie, a światowy rejestr zabiegów denerwacji (*Global Symplicity Register*) wykazuje wyniki optymistyczne.

W kolejnej sesji dydaktycznej profesor Beata Woźkowska-Kapłon (gość specjalny Konferencji) przedstawiła

Przewodniczący Komitetu Naukowego profesor Andrzej Tykarski

najważniejsze zagadnienia zawarte w II Deklaracji Sopotkiej, czyli na co zwrócić uwagę w terapii dyslipidemii u pacjenta a nadciśnieniem. Profesor Krzysztof Filipiak (również gość specjalny Konferencji) zapoznał nas z nowościami w terapii przeciwkrzepliwiej u pacjenta z nadciśnieniem, a dr Arkadiusz Niklas podjął próbę odpowiedzi na pytanie czy ABPM (holter ciśnieniowy) i domowe pomiary ciśnienia definitywnie zastąpią gabinetowe pomiary ciśnienia w praktyce klinicznej.

W IV sesji dydaktycznej dr Dawid Lipski przybliżył tematykę wpływu chemioterapii onkologicznej na ciśnienie, docent Katarzyna Pawlaczyk-Gabriel zwróciła uwagę na niuansy terapii hipotensyjnej u pacjentów geriatrycznych. Następnie dr Ludwina Szczepaniak-Chicheł zapoznała nas z nowościami w diagnostyce i terapii nadciśnienia u kobiet w ciąży, a dr Artur Radziemski odpowiedział na pytanie jak leczyć nadciśnienie u pacjentów z obturacyjnym bezdechem sennym.

Sesje dydaktyczne były przeplatane sesjami satelitarnymi firm farmaceutycznych. O roli leków złożonych w terapii nadciśnienia tętniczego opowiedziała profesor Widecka. Profesor Tykarski odpowiedział na „Osiem pytań dotyczących roli antagonistów wapnia w terapii nadciśnienia” a profesor Filipiak na „Osiem pytań o zofenopril w terapii kardiologicznej”.

Tegoroczne Wielkopolskie Dni Hipertensjologii cieszyły się jak zwykle dużą popularnością, co znalazło potwierdzenie we frekwencji. W Konferencji wzięło udział ponad 300 lekarzy oraz 29 firm farmaceutycznych prezentujących swoje portfolio leków hipotensyjnych.

DR KATARZYNA KOSTKA-JEZIORNY

Powikłania w ortopedii

Wczesne powikłania po leczeniu operacyjnym w ortopedii i traumatologii narządu ruchu były tematem sympozjum, które odbyło się 5 grudnia w Poznaniu. Jego organizatorem był profesor Jacek Kruczyński wraz z zespołem Kliniki Ortopedii Ogólnej, Onkologicznej i Traumatologii.

W pięciu sesjach omówiono najistotniejsze problemy: infekcje w ortopedii, zwichnięcia i złamania okołoprotezowe, nierówność kończyn po endoprotezie stawu biodrowego, alergię na metal w endoprotezoplastyce stawów, powikłania w ortopedii dziecięcej, po operacjach kręgosłupa oraz powikłania naczyniowe. Sympozjum cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem, uczestniczyło w nim blisko 290 lekarzy z całej Polski.

O rozmowę i podsumowanie Sympozjum poprosiliśmy organizatora Sympozjum profesora Jacka Kruczyńskiego.

Profesor Jacek Kruczyński

Panie Profesorze, powikłania pooperacyjne są negatywnym, ubocznym

skutkiem operacji, lekarze w pewnym sensie traktują je jak porażkę, i raczej się nimi nie chwala. Zainteresowanie tą tematyką świadczy jednak o tym, że problem jest na tyle poważny, że trzeba umieć się z nim zmierzyć...

Mówimy o powikłaniach pooperacyjnych w ortopedii z tego powodu, że jest to dziedzina na nie szczególnie narażona.

Wynika to z faktu, że powszechnie stosujemy implanty, w tym endoprotezy, które są ciałem obcym dla organizmu chorego. I chociaż są one wykonane z doskonałych materiałów, to jednak w niektórych przypadkach występują powikłania. Dzielimy

się wiedzą o powikłaniach dlatego, żeby im w swojej lekarskiej praktyce skutecznie przeciwdziałać, a w przypadku wystąpienia skutecznie leczyć.

Z wystąpień naszych zagranicznych prelegentów wynika, że powikłania im także się zdarzają. Także tam dotyczą kilku procent pacjentów po operacjach ortopedycznych, nie mamy więc powodów do kompleksów. Chodzi tylko o to, żeby je w jak największym stopniu eliminować. I także o tym rozmawialiśmy podczas Sympozjum.

Jednym z tematów obrad były infekcje pooperacyjne. Czy to jest największy problem?

Jest to na pewno istotny problem bowiem przyczyn infekcji jest wiele i nie sposób je

wszystkie wyeliminować. Mimo doskonałych warunków, jakie panują na przykład w wiodących placówkach amerykańskich i tam jest podobny poziom występowania infekcji pooperacyjnych jak u nas. Świadczy to o tym, że obowiązujące standardy postępowania nie eliminują wszystkich zagrożeń. Ponadto standardy obowiązujące dziś prawdopodobnie nie będą standardami jutra – wszystko się zmienia. Podam najbardziej spektakularny przykład: uważano, że laminarny przepływ powietrza na salach operacyjnych znacznie ogranicza ryzyko infekcji, tymczasem ostatnie amerykańskie badania poddają to w wątpliwość. Aby więc maksymalnie ograniczyć ryzyko infekcji pooperacyjnych trzeba stosować wszystkie znane i dostępne procedury. Kluczowe znaczenie ma między innymi przygotowanie chorego do operacji, a więc wyeliminowanie infekcji ze strony układu moczowego, możliwości infekcji krwiopochodnych, wynikających z chorób zębów itp. Te ostatnie są szczególnie groźne. Powinniśmy też zwrócić uwagę na czas pobytu chorego w szpitalu przed planowaną operacją – im krótszy, tym bezpieczniej. Najlepiej przyjąć pacjenta w przeddzień zabiegu. Znaczenie dla uniknięcia pooperacyjnych infekcji ma także przygotowanie pola operacyjnego, ważne jest nawet to kiedy i jakim narzędziem usuniemy pacjentowi owłosienie. Mówię o tym dlatego, że w unikaniu infekcyjnych powikłań pooperacyjnych wszystko ma znaczenie i to właśnie stanowi dla nas największą trudność, a zarazem powód, dla którego nie jesteśmy w stanie całkowicie wyeliminować powikłań.

Jedna z sesji poświęcona była powikłaniom naczyniowym.

To jest raczej domena specjalistów w chirurgii naczyniowej ale podczas Sympozjum o tych problemach również mówiliśmy. Najczęstszym powikłaniem z tej grupy jest żylna choroba zakrzepowo – zatorowa. W naszej praktyce standardem jest stosowanie przez 30 dni po operacji heparyn drobnocząsteczkowych. Daje to

bardzo dobre rezultaty, bowiem istotnie ograniczamy tego rodzaju powikłania do minimum. Co interesujące, nie jest to jedyny standard obowiązujący na świecie. Profesor Per Kjaersgaard-Andersen z Danii mówił w swoim wystąpieniu, że w ich ośrodku heparynę podają tylko podczas pobytu chorego w szpitalu, a ten jest bardzo krótki. W Stanach Zjednoczonych z kolei zamiast heparyn często stosowany jest kwas acetylosalicylowy. Podaję te przykłady dlatego, żeby wskazać jak złożone przyczyny mają wczesne powikłania pooperacyjne. Mimo tak odmiennego sposobu postępowania procent tych powikłań jest podobny w różnych ośrodkach na świecie. Obecnie, w zależności od rodzaju zabiegu ortopedycznego, utrzymuje się na poziomie od kilku procent.

Powikłania po leczeniu operacyjnym niosą ze sobą przede wszystkim proble-

my natury medycznej. Dla pacjentów są jednak istotnym czynnikiem pogarszającym samopoczucie, niszczą bardzo dobry efekt operacji. Dla placówek medycznych są dużym problemem ekonomicznym: powodują konieczność dłuższej hospitalizacji, większe wydatki na leczenie. To wszystko sprawia, że pozostają istotnym problemem w pracy lekarzy ortopedów.

Stąd chęć dyskusji i wymiany doświadczeń w tej dziedzinie. Chodzi o to, aby powikłaniom zapobiegać i minimalizować ich liczbę, ale jeśli już wystąpią, jak najwcześniej je diagnozować i postępować zgodnie z najlepszą wiedzą. Tym bardziej, że powikłania potrafią zniweczyć efekt operacji. Szczególnie widać to np. przy złamaniach okołoprotezowych. Jeśli coś takiego się zdarzy chory musi przejść drugą operację, która jest znacznie trudniejsza, i często wymaga wymiany endoprotezy oraz stabilizacji złamania

kości. Czas leczenia się wydłuża i rokowania też są dużo gorsze. Niestety, z tego rodzaju powikłaniami będziemy musieli się mierzyć coraz częściej. Operujemy pacjentów w bardziej zaawansowanym wieku, kiedy stan układu kostnego jest gorszy. Dziś podstawowym problemem w ortopedii dorosłych są zmiany zwyrodnieniowe stawów pierwotne, wynikające najprawdopodobniej z szeroko pojętych procesów starzenia się, bądź zmiany zwyrodnieniowe wtórne, spowodowane wcześniejszymi chorobami bądź urazami. Liczba chorych z takimi problemami rośnie, co widać w gabinetach ortopedów i na oddziałach szpitalnych. Stąd tak duże zainteresowanie tematyką naszego Sympozjum.

Dziękuję za rozmowę

HELENA CZECHOWSKA

Konferencja dla studentów anglojęzycznych

W dniu 5 grudnia 2014 roku odbyła się w Poznaniu, w ramach prowadzonego przez kliniki ortopedyczne UMP programu edukacyjnego „Wiktora Degi Ortopedia i Rehabilitacja”, konferencja dla studentów anglojęzycznych pt. Educational, professional and scientific opportunities for medical career in Europe and USA”.

Zaproszenie głównego organizatora, prof. Jacka Kruczyńskiego z Kliniki Ortopedii Ogólnej, Onkologicznej i Traumatologii UMP, do wygłoszenia wykładów przyjęli polscy eksperci w ujętych w programie tematach, a także goście z zagranicy – Prof. Per Kjaersgaard-Andersen z Danii i Antonia Chen z USA.

Było to pierwsze tego rodzaju spotkanie i prawdopodobnie dlatego zainteresowanie wyrażone frekwencją było umiarkowane. Osoby uczestniczące mogły jednak wysłuchać niezwykle ciekawych wykładów. Program konferencji składał się z trzech zasadniczych części. Pierwszą było „Hot topics in orthopaedics” z trzema wykładami. Prof. Oszkiniś przygotował prezentację problemu „Deep vein thrombosis in Orthopaedics and Traumatology”, Prof. Marek Józwiak mówił o „Disability and dignity”, a Antonia Chen o „Orthopaedic infections”.

W dalszej części Per Kjaersgaard-Andersen i Antonia Chen zaprezentowali „Educational, professional and scientific opportunities for medical career” z perspektywy Europy i USA. Ostatnim poruszonym, w formie warsztatów, problemem było „How to prepare a scientific paper/poster”.

Dawka wartościowych informacji podczas konferencji była spora, i to takich, których czasami brakuje na codziennych zajęciach w Uczelniach. Całość zakończyła ciekawa dyskusja. ■

Uczestnicy podczas wykładu

Lekarz refleksji

Mentor, przyjaciel setek pediatrów – tak o swoim nauczycielu, profesorze Marianie Krawczyńskim, mówił profesor Jarosław Walkowiak podczas konferencji pt. „Gastroenterologia i żywienie dzieci”, która odbyła się 22 listopada w Polskiej Akademii Nauk i została zadedykowana, wieloletniemu kierownikowi Kliniki, profesorowi Marianowi Krawczyńskiemu, w osiemdziesiątą rocznicę urodzin. Jej organizatorem była Klinika Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych.

Profesor Marian Krawczyński jest pediatrą ale jak wspomina w wywiadzie autorstwa Henryka Sicińskiego, został nim trochę z przypadku. Kończąc studia, tę specjalność raczej wykluczał jako drogę dalszej kariery. Nie było jednak miejsca stażowego na internie więc trafił do zespołu II Kliniki Pediatrycznej, którą kierował wówczas profesor Olech Szczepski, współtwórca i kontynuator „poznańskiej szkoły pediatrii”. Już w latach trzydziestych ubie-

współpracy właśnie z profesorem Marią Goncerzewiczową, która utworzyła w Instytucie Pediatrii oddział metabolizmu będący zalążkiem obecnej Kliniki. Profesor jest też specjalistą medycyny szkolnej i sportowej, ale to pediatria pozostaje podstawową dziedziną jego zainteresowań. Ponad 20 lat kierował Instytutem Pediatrii, który skupiał grono wybitnych specjalistów i był znaczącym ośrodkiem naukowym oraz jednym z najważniejszych szpitali dziecięcych w Polsce.

Dorobek naukowy profesora Mariana Krawczyńskiego obejmuje blisko 600 publikacji, w tym 9 podręczników pediatrii dla studentów, lekarzy i pielęgniarek, 3 poradniki dla rodziców i konsultację pediatryczną polskiej edycji „Encyklopedii zdrowia dziecka”. Promotor 16 doktoratów, opiekun 4 habilitacji, kierownik specjalizacji ponad 30 lekarzy. Członek Komitetu Rozwoju Człowieka Polskiej Akademii Nauk, licznych towarzystw lekarskich, komitetów redakcyjnych i rad naukowych specjalistycznych czasopism. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim i Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz wieloma odznaczeniami regionalnymi.

Wielką zasługą profesora Krawczyńskiego jest popularyzowanie osiągnięć „poznańskiej szkoły pediatrii”, wielu jej twórców, a w szczególności postaci profesora Olecha Szczepskiego, wybitnego lekarza, patriotę i żołnierza afrykańsko – włoskiego szlaku bojowego Samodzielnej Dywizji Strzelców Karpackich generała

Profesora Mariana Krawczyńskiego uhonorowano owacją.

głego wieku Klinika profesora Karola Jonschera była znana z wyjątkowego profesjonalizmu pielęgniarek pracujących w klinice („pознаńska szkoła niań”) i problematyki żywienia niemowląt. Powojenne lata – to kontynuacja rozwoju pediatrii (m.in. prof. Teodor Rafiński, Olech Szczepski) i dalsze osiągnięcia kliniczno-naukowe w różnych specjalnościach medycyny wieku rozwojowego. Ma w tym swój udział także profesor Marian Krawczyński. Jego zainteresowania naukowe oscylowały wokół zagadnień z pogranicza endokrynologii i genetyki oraz rozwoju dziecka. To stanowiło tematykę zarówno pracy doktorskiej jak i habilitacyjnej profesora. Habilitacja dotyczyła zespołu Turnera. Zainteresowania profesora Mariana Krawczyńskiego były bardzo rozległe. Trochę z konieczności (początkowe zatrudnienie w Wojewódzkim Ośrodku Matki i Dziecka) zajmował się medycyną szkolną. Następnie został pierwszym asystentem Zakładu Propedeutyki Pediatrii pod kierownictwem profesor Marii Goncerzewiczowej. Zainteresowanie gastroenterologią przyszło nieco później i wynikało ze

Stanisława Kopańskiego.

Konferencja naukowa pt. „Gastroenterologia i żywienie dzieci” zgromadziła liczne grono specjalistów z całego kraju. Otworzył ją prorektor, profesor Jacek Walkowiak, kierownik Kliniki Gastroenterologii Dziecięcej i Chorób Metabolicznych, podkreślając zasługi jubilata profesora Mariana Krawczyńskiego dla tej dziedziny nauki. Pierwszy wykład przedstawił profesor Jacek Wysocki, który odpowiadał na pytanie „czy dzięki szczepieniom uwolnimy dzieci od chorób zakaźnych?”. Doktor Krzysztof Kordel mówił o prawnych wyzwaniach codziennej pracy pediatry i lekarza rodzinnego. Kolejna część konferencji poświęcona była genetyce i chorobom metabolicznym a następnie omówiono praktyczne aspekty żywienia niemowląt i małych dzieci oraz ciekawe przypadki kliniczne.

W konferencji wzięło udział liczne grono uczniów profesora Mariana Krawczyńskiego, dla których była to okazja do podziękowań i gratulacji.

HELENA CZECHOWSKA

Mistrz i uczniowie

M

Mimo eksplozji postępu w medycynie nie zmienia się rola mistrza, nauczyciela w rozwoju młodego lekarza, w szczególności chirurga. Stawanie się lekarzem to proces, w którym każdego dnia trzeba zmagać się z ludzkim cierpieniem, nabierać pokory wobec błędów. Charyzma i prawość czynią mistrza.

O roli mistrza w życiu młodego lekarza podczas konferencji pt. „Mistrz i uczeń” mówili profesorowie Grzegorz Oszkinis, Wojciech Cichy i doktor Michał Rólski.

Konferencję zorganizowano z okazji jubileuszu osiemdziesiątych urodzin profesora Andrzeja Jankowskiego, wieloletniego kierownika Katedry i Kliniki Chirurgii i Traumatologii Dziecięcej. Piękną laudacją – podziękowanie w imieniu wszystkich pracowników Kliniki wygłosił jej obecny kierownik dr hab. Przemysław Mańkowski. Dziękował profesorowi Jankowskiemu za opiekę i przyjaźń, które to cechy przynależą mistrzowi.

Profesor Andrzej Jankowski ukończył Liceum Ogólnokształcące nr 1 im K. Marcinkowskiego w Poznaniu. W latach 1962-1968 – studiował na Wydziale Lekarskim naszej Uczelni. W 1974 roku obronił doktorat. W 2001 roku otrzymał tytuł profesora zwyczajnego. Jest specjalistą w chirurgii wad rozwojowych układu moczowo – płciowego u dzieci. Promotor 11 ukończonych rozpraw doktorskich i patron 2 habilitacji.

Odbył szkolenia i staże zagraniczne jako stypendysta Fundacji im. Al. Humboldta w Tybindze i Bonn (Niemcy) Childrens' Foundation Care w Columbia University, Nowy

Jork (USA). Szkolenia w klinikach w Niemczech (Dortmund, Essen, Siegen, Hamm w Riley Hospital, Indianapolis (USA),

w Royal Hospital for Sick Children, Edynburg (Szkocja)

Jego główne zainteresowania naukowe to chirurgia dziecięca, a szczególnie urologia dziecięca (wady wrodzone dróg moczowych, rekonstrukcja pęcherza moczowego, spodziectwo). Profesor Andrzej Jankowski jest autorem ponad 160 publikacji w piśmiennictwie krajowym i zagranicznym. Brał udział w 63 zjazdach i kongresach naukowych w kraju i zagranicą.

W dniu jubileuszu profesor Andrzej Jankowski odebrał wiele gratulacji i podziękowań. Przede wszystkim od swoich uczniów i kolegów ale także od szefów klinik uniwersyteckich z całego kraju, towarzystw naukowych, licznie zgromadzonych przyjaciół i rodziny. ■

Jubilat profesor Andrzej Jankowski

Kwiaty i podziękowania od kolegów

Rola wirusa HPV w rozwoju nowotworów głowy i szyi

W dniach 13-14 listopada odbyło się Międzynarodowe Sympozjum (International Symposium on HPV Infection in Head and Neck Cancer) poświęcone roli infekcji wirusem brodawczaka ludzkiego w rozwoju nowotworów głowy i szyi.

Związek infekcji wirusem brodawczaka ludzkiego z rozwojem nowotworów złośliwych znany jest od lat i dotychczas kojarzony był głównie z rakiem szyjki macicy.

Badania dowodzą jednak, że może również powodować zachorowalność na raka w zupełnie innej lokalizacji – gardle i jamie ustnej. W ostatniej dekadzie liczba chorych na te nowotwory, również w Polsce, dramatycznie wzrasta. Coraz częściej chorują ludzie młodzi, prowadzący zdrowy tryb życia. Zmieniają się również czynniki ryzyka, obok palenia papierosów i nadużywania alkoholu groźne mogą być również określone zachowania seksualne.

Sympozjum organizowane w Poznaniu było wydarzeniem bez precedensu – współorganizowane przez polską Grupę Badań Nowotworów Głowy i Szyi oraz niemieckie i holenderskie towarzystwa naukowe nowotworów głowy i szyi, zgromadziło przeszło 20 najwybitniejszych autoritetów z Europy i USA, z wszystkich dziedzin zajmujących się nowotworami wywoływanymi przez wirusa HPV w tym lekarzy chirurgów i onkologów, patologów a także biologów i wirusologów. Tak znakomite grono wykładowców sprawiło, że sympozjum cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem. Zarejestrowało się ponad 200 uczestników ze wszystkich kontynentów.

Nowotwory wywoływane przez wirusa charakteryzują się zupełnie innym przebiegiem oraz rokowaniem, dlatego niezwykle istotne jest wypracowanie nowych standardów diagnostyczno-leczniczych; na przykład obowiązkowe badanie guzów gardła i krtani na obecność wirusa. Wiele miejsca również poświęcono tematyce programów profilaktycznych szczepień ochronnych. Miało to na celu określenie jasnych, ogólnoeuropejskich wytycznych dotyczących programów szczepień młodzieży. ■

Profesor Wojciech Golusiński podczas konferencji prasowej przedstawiał najnowsze dane dotyczące wirusa HPV

Podczas sympozjum prezentowały się firmy farmaceutyczne

Choroby społeczne i człowiek w podmiocie leczniczym

Z

Zagrożenia cywilizacyjne, walka z uzależnieniami, problemy zdrowotne w różnych etapach życia człowieka oraz praktyczne aspekty zarządzania w sytuacji braku stabilizacji rynku usług medycznych to problematyka, którą przedstawiono z perspektywy nauk o zdrowiu, nauk ekonomicznych, psychologii, nauk prawnych oraz architektury podczas konferencji poświęconej chorobom społecznym i człowiekowi w podmiocie leczniczym.

Organizatorzy konferencji: Katedra i Zakład Organizacji i Zarządzania w Opiece Zdrowotnej, Polskie Towarzystwo Nauk o Zdrowiu oraz Urząd Miasta Poznania, zaprosili do udziału w obradach grono naukowców i praktyków różnych dyscyplin. Witając przybyłych gości, w tym profesorów zaprzyjaźnionych uniwersytetów oraz pracowników współpracujących z Katedrą ośrodków naukowych, dr hab. Maria Danuta Głowacka, Prezes Polskiego Towarzystwa Nauk o Zdrowiu, wspomniała o działaniach profilaktycznych przygotowywanych przez Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miasta Poznania na rzecz populacji poznanianków. Działania miasta Poznania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnienia od alkoholu i narkotyków omówiła szczegółowo Elżbieta Dybowska-Dyrektor Wydziału. Na uczestnikach Konferencji duże wrażenie zrobiły dane liczbowe wskazujące, że bezpośrednio działaniami o charakterze terapeutycznym, których celem jest poprawa stanu psychofizycznego osób uzależnionych i ich rodzin, w samym tylko roku 2013 objęto 28 tys. poznanianków. W tym samym roku z pomocy w ramach Miejskiego Programu Przeciwdziałania narkomanii w Poznaniu skorzystało 28 tys. osób. Z budżetu Poznania finansowane są programy terapeutyczne dla osób uzależnionych od narkotyków, program redukcji ryzyka związanego z okazjonalnym używaniem narkotyków w klubach i dyskotekach jak również Program Przeciwdziałania i Ograniczania Narkomanii oraz Przystępczości i Demoralizacji Nieletnich „Szkoła wolna od narkotyków i przemoc”. Urząd Miasta Poznania zapewnia funkcjonowanie punktu konsultacyjno-diagnostycznego, prowadzącego działania w kierunku diagnostyki HIV/ AIDS. Prowadzi też hostel dla osób uzależnionych od narkotyków.

Pozostając w kręgu problemów społecznych, pracownicy Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Metabolicznych i Dietetyki UM w Poznaniu, przybliżyli zebrany obowiązujące zalecenia dotyczące stylu życia oraz nawyków żywieniowych w jednej z najczęstszych chorób górnego odcinka przewodu pokarmowego, jaką jest choroba refluksyjna przełyku. Duże zainteresowanie, jak również gorącą dyskusję podczas przerwy, wzbudził wykład poświęcony mało znanym jeszcze w Polsce ziarnom Chia, które stanowią wartościowy produkt racjonalnej diety w profilaktyce chorób metabolicznych.

Organizatorom Konferencji zależało, by omawiając szczególnie palące problemy społeczne, wyłonić te, które wpływają na jakość życia różnych grup wiekowych. Optymistyczny wydźwięk miało wystąpienie profesora Ryszarda Koczorowskiego, kierownika Kliniki Gerostomatologii UM w Poznaniu, który przedstawił nowoczesne metody rekonstrukcji uzębienia u pacjentów w wieku podeszłym

Od lewej: Prof. Jędrzej Skrzypczak (Kierownik Zakładu Systemów Prasowych i Prawa Prasowego na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM), dr hab. Maria Danuta Głowacka (kierownik Katedry i Zakładu Organizacji i Zarządzania w Opiece Zdrowotnej UM), Prof. Ryszard Koczorowski (kierownik Kliniki Gerostomatologii UM), prof. Piotr Stępnik (Katedra i Zakład Organizacji i Zarządzania w Opiece Zdrowotnej UM)

z bezzębiem żuchwy i szczęki. Profesor Koczorowski podkreślał, że z dających komfort użytkowania, a tym samym podnoszących jakość życia protez mogą korzystać osoby w każdym wieku - w tym również pacjenci, którzy ukończyli 90 rok życia.

Także z perspektywy pacjenta omawiane były zagadnienia dotyczące zarządzania w praktyce. Wiele problemów, z jakimi borykają się organizatorzy ochrony zdrowia, a które, z uwagi na ich duży potencjał emocjonalny, komentują szeroko media, mają związek z faktem, iż Polska podpisała, ale dotąd nie ratyfikowała europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i godności istoty ludzkiej w odniesieniu do zastosowań biologii i medycyny, sporządzonej w Oviedo 4 sierpnia 1997 r. Tymczasem dokument ten jest jedynym aktem prawa międzynarodowego, który kompleksowo odnosi się do kwestii praw pacjenta w zderzeniu z podmiotami leczniczymi i wyznacza tym samym europejskie standardy. Zarówno o konwencji, jak i dołączonych do niej protokołach, dotyczących: transplantacji organów i tkanek ludzkich, badań biomedycznych, wykorzystywania testów genetycznych dla celów medycznych oraz o zakazie klonowania istot ludzkich, mówił prof. Jędrzej Skrzypczak, kierownik Zakładu Systemów Prasowych i Prawa Prasowego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Rozważania na temat „Człowiek w podmiocie leczniczym w świetle Europejskiej Konwencji Bioetycznej”, otworzył panel poświęcony funkcjonowaniu podmiotów leczniczych, w którym przeważały zagadnienia bezpośrednio związane z dbałością o jakość usług medycznych.

DR JOLANTA SIELSKA

Absolutorium

A

Absolutorium farmaceutów oraz dyplomatorium analityków medycznych i kosmetologów odbyło się w Auli UAM 9 listopada 2014 r. W uroczystości uczestniczyło 133 absolwentów Wydziału. Władze Uczelni reprezentował prorektor ds. studenckich profesor Edmund Grześkowiak wraz z dziekanem Wydziału Farmaceutycznego profesorem Lucjuszem Zaprutko oraz władzami prodziekańskimi wszystkich wydziałów.

Uroczystość dyplomacyjna oraz absolutoryjna jest świętem całej społeczności Wydziału Farmaceutycznego. Jest też jedyną w swoim rodzaju okazją docenienia wybitnych studentów osiągających ponadprzeciętne wyniki. Zgodnie z tradycją rektor, profesor Jacek Wysocki przyznał wyróżniającym się absolwentom Medale Uczelni oraz listy gratulacyjne. Również dziekan profesor Lucjusz Zaprutko wyróżnił listami gratulacyjnymi absolwentów za bardzo dobre wyniki w nauce oraz działalność naukową i społeczną. Najlepszą absolwentką kierunku farmacja jest Anita Pogorzelska, która została nagrodzona przez Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Z kierunku analityka medyczna nagrodzona przez Krajową Izbę Diagnostów Laboratoryjnych została Katarzyna Gałczyńska. Oddział Poznański Polskiego Towarzystwa Diagnostyki Laboratoryjnej wyróżnił Monikę Konopińską i Ewelinę Kiper. ■

50. Jubileuszowy Konkurs Prac Magisterskich

Z

Za nami 50. Jubileuszowy Konkurs Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego naszej Uczelni, pod patronatem JM Rektora UMP prof. dr hab. Jacka Wysockiego i Prezesa PTFarm prof. dr hab. Janusza Pluty

Tegoroczny finał Konkursu, który odbył się 6 listopada minionego roku 2014, w sali wykładowej Centrum Biologii Medycznej UMP, miał wyjątkowo uroczystą oprawę. Zgromadził liczne grono profesorów, nauczycieli akademickich oraz studentów. Wśród zaproszonych gości był także inicjator Konkursów Prac Magisterskich – prof. dr hab. Michał Umbreit, który przedstawił historię ich powstania i rozwoju na przestrzeni lat

Z okazji jubileusza 50-lecia Konkursów Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego, Komitet Organizacyjny wydał broszurę, zawierającą streszczenia prac konkursowych, słowo wstępne dziekana oraz wspomnienia prof. dr hab. Michała Umbreita związane z genezą i pięćdziesięcioletnią tradycją konkursów na Wydziale Farmaceutycznym w Poznaniu.

W tegorocznej edycji Konkursu wzięło udział 41 studentów z 3 kierunków: farmacji, analityki medycznej i kosmetologii. Swoje prace magisterskie studenci realizowali w katedrach naszego wydziału, naszej uczelni, jak również na uniwersytetach europejskich, w ramach współpracy międzynarodowej. Oceny prac w I etapie dokonał zespół 48 recenzentów, składający się z doświadczonych nauczycieli akademickich. Do II etapu zakwalifikowano 15 prac. Finałowe prezentacje oceniło 11 jurorów, którym przewodniczyła dr hab. Beata Stanisław, prof. UMP. Wszystkie prace charakteryzowały się dużym potencjałem naukowym, wiele z nich posiadało cechy nowatorskie o istotnym znaczeniu klinicznym. Autorzy w sposób interesujący i profesjonalny przedstawiali wyniki swoich prac oraz podejmowali dyskusje na wysokim poziomie merytorycznym.

Udział w Wydziałowym Konkursie Prac Magisterskich jest nie tylko wyróżnieniem dla każdego absolwenta. Jest także podjęciem kolejnego wyzwania, sprawdzianem umiejętności przekazywania wiedzy, rozwiązywania naukowych problemów, ale również sprostania towarzyszącym emocjom. Dlatego wszyscy finaliści Konkursu, którzy odważyli się podjąć to wyzwanie zasługują na słowa uznania.

Udział w Wydziałowym Konkursie Prac Magisterskich jest nie tylko wyróżnieniem dla każdego absolwenta. Jest także podjęciem kolejnego wyzwania, sprawdzianem umiejętności przekazywania wiedzy, rozwiązywania naukowych problemów, ale również sprostania towarzyszącym emocjom. Dlatego wszyscy finaliści Konkursu, którzy odważyli się podjąć to wyzwanie zasługują na słowa uznania.

Laureaci 50. Konkursu Prac Magisterskich Wydziału Farmaceutycznego: D.Wawrzyniak (I m.), M.Słocińska (III m.) i A.Krysztofiak (II m.) (Fot. M. Barnard)

Laureatem I miejsca został Dariusz Wawrzyniak, za pracę magisterską pt. „Wpływ pochodnych kwasów nukleinowych na wzrost komórek ludzkich”, którą wykonał w Zakładzie Biologii RNA, Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN, pod kierownictwem – prof. dr hab. Lucjusza Zaprutko oraz prof. dr hab. Jana Barciszewskiego.

II miejsce zajął Adam Krysztofiak. Pracę pt. „Molekularne zmiany w genach TERT, EGFR, MGMT w guzach mózgu” wykonał w Katedrze i Zakładzie Biochemii Farmaceutycznej UMP, we współpracy z Linköping University w Szwecji, pod kierunkiem prof. dr hab. Wandy Baer-Dubowskiej i prof. Petera Söderkvista.

III miejsce w konkursie zdobyła Marta Stocińska. Pracę pt. „Metylacja genów kodujących inhibitory ścieżki Wnt w guzach mózgu pochodzenia glejowego” wykonała w Katedrze Biochemii Farmaceutycznej. Kierownikiem pracy była prof. dr hab. Wanda Baer-Dubowska.

Z uwagi na bardzo wysoki poziom konkursowych prac, nagrodzeni zostali wszyscy finaliści: Anna Jankowiak, Anita Pogorzelska, Karolina Kilińska, Agnieszka Widerowska, Joanna Sarbak, Joanna Szczerbal, Estera Jagodzińska, Aleksandra Pawlukiewicz, Agnieszka Klimowska, Agniesz-

ka Pękal, Dorota Grzesik, Halszka Jankowska. Z kierunku analityka medyczna, za najlepszą pracę magisterską wyłonioną w konkursie, nagrodzona została Katarzyna Gałczyńska, a z kierunku kosmetologia wyróżniono pracę Magdaleny Golus. Ponadto, firma PhytoPharm Kłęka S.A przyznała nagrodę dla Aleksandry Pawlukiewicz za najlepszą pracę magisterską z zakresu badań nad lekiem roślinnym, a Oddział Poznański PTFarm ufundował nagrodę dla Karoliny Kilińskiej za najlepszą pracę z zakresu farmacji praktycznej.

Wręczenie nagród laureatom i finalistom 50. Wydziałowego Konkursu Prac Magisterskich odbyło się 9 listopada 2014 r., podczas uroczystego Absolutorium i Dyplomatium Wydziału Farmaceutycznego w Poznaniu.

W imieniu dziekana Wydziału Farmaceutycznego i Komitetu Organizacyjnego oraz wszystkich uczestników tegorocznego Konkursu Prac Magisterskich, składam gorące podziękowania władzom uczelni – Rektorowi ds. Studenckich prof. dr hab. Edmundowi Grześkowiakowi, Kancelarzowi mgr Bogdanowi Poniedziałkowi oraz Dziekanowi Wydziału Farmaceutycznego – prof. dr hab. Lucjuszowi Zaprutko – za pomoc w organizacji i wsparcie finansowe konkursu. Wyrazy wdzięczności kieruję także do wszystkich Sponsorów, którzy po raz kolejny włączyli się w inicjatywę konkursu i ufundowali cenne nagrody.

Organizację jubileuszowego konkursu powierzono Komitetowi Organizacyjnemu, w składzie: dr Edyta Szalek, dr Marta Karaźniewicz-Łada, dr Małgorzata Kikowska, mgr Katarzyna Sobańska, któremu przewodniczyła dr hab. Barbara Thiem.

Komitet Organizacyjny składa gorące podziękowania wszystkim osobom zaangażowanym w realizację konkursów ma przestrzeni tych 50 lat. Jesteśmy dumni, że miejscem powstania i pierwszej edycji Konkursu był Wydział Farmaceutyczny w Poznaniu i że tradycja ta jest nadal kontynuowana. ■

Komitet Organizacyjny, członkowie Jury i przedstawicielki Młodej Farmacji (Fot. M. Barnard)

Farmakoekonomika czyli jak rozsądnie i efektywnie wydawać pieniądze?

N

Na opiekę zdrowotną można wydać każde pieniądze. Nie istnieje górna granica wydatków. Ale jak skutecznie leczyć nie mając takich możliwości? Odpowiedzi na to pytanie szukali uczestnicy II Ogólnopolskiej Konferencji pt. „Farmakoekonomika szansą na zbilansowanie wydatków systemu opieki zdrowotnej w Polsce”, która odbyła się 21 listopada.

Organizatorem konferencji była Katedra i Zakład Farmakoekonomiki i Farmacji Społecznej.

Program konferencji obejmował następujące tematy:

- Szacowanie kosztów pośrednich ważnym elementem wydatków ponoszonych na leczenie.
- Ustawa o refundacji leków, a efektywność leczenia.
- Programy prewencyjne i edukacyjne ważnym elementem redukcji kosztów leczenia.
- „Leki tylko z apteki” – niekontrolowany dostęp do leków zagrożeniem dla pacjenta – czy potrzebne są zmiany obowiązującego prawa.

Przewodniczącą komitetu organizacyjnego była profesor Elżbieta Nowakowska, która mówiła o tym, jak ważnym elementem wydatków na leczenie są koszty pośrednie, które powinny być częścią wszystkich kosztów choroby, bowiem niekiedy przewyższają one koszty bezpośrednie związane z jej rozpoznaniem i leczeniem. Polska stoi w obliczu wielu problemów związanych z opieką medyczną, w szczególności związanych ze starzeniem się społeczeństwa, rozwojem chorób cywilizacyjnych. One generują duże koszty ekonomiczne i społeczne. Potrzebne są kompleksowe rozwiązania, od prewencji, monitorowania, po-

przez wysoko specjalistyczną terapię i re-

habilitację, aż po zabezpieczenie finansowe opiekunów chorych osób. Wydłużenie życia osób starszych w zdrowiu i sprawności jest wartością bezcenną bowiem im mniej osób wymaga opieki, tym społeczeństwo ponosi mniejszy ciężar finansowy. Dlatego tak ważne jest uwzględnianie kosztów pośrednich. Pozwoli to efektywniej wydawać publiczne pieniądze przeznaczone na ochronę zdrowia.

Podczas konferencji omówiono jak wyglądają koszty pośrednie współistniejące przy niektórych chorobach np. cukrzyca a zwłaszcza w jej powikłaniu stopie cukrzycowej, w onkologii, gastroenterologii, dermatologii, w POChP, czy w leczeniu otyłości.

Jedną z sesji podczas konferencji poświęconą była roli programów prewencyjnych i edukacyjnych w systemie redukcji kosztów leczenia. Edukacja i prewencja mają niebagatelny wpływ na jakość życia. Nie wystarczy długo żyć, chodzi także o to, jak żyć. To jest klucz do obniżenia kosztów służbie zdrowia. hc

Prorektorzy, profesorowie Jarosław Walkowiak i Edmund Grześkowiak otworzyli konferencję

Uczestnicy konferencji

Poprowadzą krajowy rejestr

K

Krajowy Rejestr Nowotworów gromadzi informacje o zachorowaniach na nowotwory złośliwe w Polsce na podstawie kart zgłoszeniowych, przygotowywanych przez wojewódzkie biura, które zbierają informacje ze wszystkich szpitali. Jest to kompletne i miarodajne źródło wiedzy, corocznie aktualizowane.

Jednak temu rejestrowi wymykają się nowotwory, które wprawdzie nie są złośliwe, ale są bardzo trudne w leczeniu. Do tej grupy należą niezłośliwe nowotwory dużych gruczołów ślinowych. Katedra i Klinika Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej od dawna zabiegała o stworzenie rejestru dla tych właśnie

nowotworów. Starania te zakończyły się sukcesem i 19 września ubiegłego roku Minister Zdrowia wydał rozporządzenie w sprawie jego utworzenia. Podmiotem prowadzącym rejestr uczynił Szpital Kliniczny im. Heliodora Świącickiego, a w praktyce Klinikę. Osoby, które pracują nad rejestrem to: profesorowie Małgorzata Wierzbicka i Witold Szyfter, zastępca dyrektora PSK nr.5 Stanisław Szczepaniak, doktorzy: Joanna Jackowska, Hanna Nogala i Cezary Mazurek. Od strony informatycznej rejestr przygotowało Poznańskie Centrum Superkomputerowo Sieciowe.

– Do starań o utworzenie tego rejestru skłonił nas obserwowany w ostatnich latach wzrost zachorowań na niezłośliwe guzy ślinianek – mówi profesor Małgorzata Wierzbicka – o ile w latach 90 tych przeprowadzaliśmy w naszej Klinice rocznie około 30 zabiegów z tego powodu, o tyle obecnie mamy 140 – 160 takich przypadków. Ten wzrost wydał nam się niepokojący. Jednak bez dokładnego monitorowania zjawiska nie można przeprowadzić odpowiednio wystandaryzowanych badań, które dałyby odpowiedź o przyczynę wzrostu zachorowań. Ustalenie przyczyn występowania tego rodzaju guzów jest dla chirurgów bardzo istotne. Znając przyczynę można odpowiednio poprowadzić leczenie tak, aby wyniki były jak najlepsze. Leczenie guzów ślinianek jest skomplikowane bowiem zlokalizowane są

Prof. Małgorzata Wierzbicka

w okolicy żuchwy, nerwu twarzewego. Jest to okolica trudna dla chirurga z tego powodu, że wymaga ogromnej precyzji, zastosowania technik mikrochirurgicznych. Jakikolwiek błąd skutkować może ubytkiem sprawności pacjenta. Ponadto guzy te mają niebywałą różnorodność utkań, cechuje je mnogość tkanek. Pomimo tego, że mają łagodne cechy to mogą przekształcić się w zmiany złośliwe. Niewłaściwie leczone grożą ubytkiem sprawności pacjenta, niekiedy są przyczyną operacji rekonstrukcyjnych. Dlatego tak ważne jest sporządzenie rejestru tych nowotworów.

W Polsce tego rodzaju guzy operowane są w 70 szpitalach ale 90 procent pacjentów trafia jednak do 10 wyspecjalizowanych ośrodków. Krajowy Rejestr Nowotworów Niezłośliwych Dużych Gruczołów Ślinowych prowadzony w Klinice Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej będzie gromadził wszystkie potrzebne dane ze wszystkich placówek, które takie zabiegi wykonują. Podstawą rejestru jest tabela, w którą wpisywane będą wszystkie dane o pacjentach, przebiegu choroby i zastosowanym leczeniu. Te dane będą odpowiednio przetworzone i przeanalizowane. Pozwoli to na właściwą ocenę skali problemu, porównanie jak jest w innych ośrodkach, od czego zależy wzrost zachorowań itp. W przyszłości dzięki dłuższemu monitorowaniu może także znaleźć się odpowiedź na pytanie o przyczyny tego wzrostu.

Powierzenie przez Ministra Zdrowia prowadzenia Rejestru Nowotworów Niezłośliwych Dużych Gruczołów Ślinowych Klinice Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej naszego Uniwersytetu jest prestiżowym wyróżnieniem. Podkreśla jej rolę jako wiodącego ośrodka w Polsce w tej dziedzinie. Rejestr powstał we współpracy z Poznańskim Centrum Superkomputerowo Sieciowym, które przygotowało jego oprogramowanie. ■

Dr Hanna Nogala, prof. Małgorzata Wierzbicka i mgr inż. Marzena Blaszczyńska

Milowy krok Kliniki Neurochirurgii

Czynnikiem decydującym o powodzeniu wszelkich działań naukowych jest stawianie pytań i dążenie do uzyskania na nie odpowiedzi. Jednakże obecnie nie da się rozwinąć dobrej myśli badawczej bez dobrej aparatury. Dzięki znakomitym результатам badawczym Katedra i Klinika Neurochirurgii i Neurotraumatologii otrzymała z „Programu wspierania infrastruktury badawczej w ramach Funduszu Nauki i Technologii Polskiej” środki na „Wyposażenie aparaturowe do badań klinicznych w zakresie molekularnego leczenia złośliwych nowotworów ośrodkowego układu nerwowego u ludzi dorosłych”.

Prof. dr hab. med. Stanisław Nowak, kierownik Katedry i Kliniki Neurochirurgii i Neurotraumatologii UMP

Celem projektu jest uzyskanie nowoczesnych narzędzi badawczych i diagnostycznych umożliwiających minimalnie inwazyjne i maksymalnie radykalne operacje neurochirurgiczne. Pozwolą one monitorować śródoperacyjne podawanie i działanie terapeutyków doświadczalnych oraz skutecznie oceniać wyniki leczenia.

Nowotwory glejowe mózgu są najczęściej występującymi pierwotnymi wewnątrzczaszkowymi procesami wzrostowymi. Nie istnieje obecnie ogólnie dostępna metoda umożliwiająca, na drodze neurochirurgicznej i/lub neuroonkologicznej, wyleczenie lub osiągnięcie długiego przeżycia u chorych operowanych z powodu wysokozłośliwych glejaków mózgu. Radioterapia i chemioterapia pozwalają na niewielkie przedłużenie życia. Wynika stąd potrzeba opracowania zarówno nowych metod szybszego wykrywania tych guzów, jak również ich skuteczniejszego leczenia. Nasza Klinika, pod kierownictwem prof. dr hab. Stanisław Nowaka, od wielu lat prowadzi badania w tym zakresie, będące pionierskimi na skalę światową, legitymując się dorobkiem publikacyjnym i patentowym.

We współpracy z Instytutem Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk opracowano molekularne metody leczenia chorych z wysokozłośliwymi glejakami mózgu. Uznanie międzynarodowe zdobyło wykorzystanie zjawiska interferencji RNA (iRNA) do inhibicji czynników karcynogennych w nowotworach mózgu. Obecnie prowadzone są badania nad wykorzystaniem związków małocząsteczkowych

do leczenia guzów mózgu. Klinika zajmuje się również eksploracją epigenetyki do wczesnej diagnostyki guzów mózgu o różnym stopniu złośliwości.

W ramach grantu pozyskaliśmy:

1. Śródoperacyjny rezonans magnetyczny 1.5 T. Umożliwia on śledzenie przebiegu oraz korygowanie zakresu resekcji guza mózgu. Pozwala też na kontrolę działania terapeutyku w przestrzeni pooperacyjnej.
2. Mikroskop operacyjny z programem do wizualizacji w świetle ultrafioletowym – umożliwia zastosowanie znacznika fluorescencyjnego do lokalizacji glejaków, co pozwala na dwukrotne zwiększenie stopnia resekcji tych nowotworów i jej bezpośrednie udokumentowanie będące warunkiem optymalizacji terapii.
3. Zestaw do neuronawigacji – pozwala na lokalizację zmiany w mózgowiu za pomocą trójwymiarowych rekonstrukcji pola operacyjnego, zaplanowanie optymalnego dojścia do patologii i poruszanie się w polu operacyjnym.
4. Zestaw do neuroendoskopii – pozwala na dotarcie do centralnych obszarów mózgu, zwłaszcza w obrębie układu komorowego. Umożliwia usunięcie zmiany, pobranie materiału tkankowego oraz implantację terapeutyku do masy patologicznej.
5. Rama stereotaktyczna – służy do planowania zabiegów w trudno dostępnych i głębokich obszarach mózgowia, których operacja standardowymi metodami może spowodować istotne i trwałe ubytki neurologiczne.

Dzięki tej aparaturze możliwe będzie rozszerzenie dotychczas prowadzonych badań, w tym o charakterze interdyscyplinarnym, na które Klinika jest szczególnie otwarta.

Koordinacją działań badawczych z wykorzystaniem nowej aparatury w obrębie Kliniki Neurochirurgii i Neurotraumatologii zajmuje się Pracownia Obrazowania Śródoperacyjnego, której celem strategicznym jest poszerzenie wiedzy dotyczącej fizjologii i patologii układu nerwowego oraz wprowadzanie nowych metod diagnostycznych i terapeutycznych.

Mamy pełną świadomość, że pomimo uzyskanych środków powyższy projekt byłby trudny do wykonania bez wsparcia finansowego, organizacyjnego i życzliwości Uczelni oraz Szpitala Klinicznego im. Heliodora Święcickiego, za co Klinika Neurochirurgii składa podziękowania Panu Rektorowi, Prof. dr hab. med. Jackowi Wysockiemu, oraz Pani Dyrektor, dr n. med. Krystynie Mackiewicz.

Sala operacyjna zintegrowana ze śródoperacyjnym rezonansem magnetycznym, wyposażona w mikroskop operacyjny oraz zestawy do neuronawigacji i neuroendoskopii

ANNA-MARIA BARCISZEWSKA,
STANISŁAW NOWAK

IV Ogólnopolskie Dni Otyłości

W

W dniu 15 listopada 2014 roku odbyły się już IV Ogólnopolskie Dni Otyłości. Miejscem Konferencji był budynek WTC przy ul. Grunwaldzkiej. Konferencję zorganizowały Katedra Chorób Wewnętrznych, Zaburzeń Metabolicznych i Nadciśnienia Tętniczego, Polskie Stowarzyszenie Praktycznej Terapii Otyłości oraz firma Termedia.

Zainteresowanie Konferencją było tak duże, że już na 2 miesiące przed jej rozpoczęciem zmuszeni byliśmy zamknąć rejestrację, ze względu na liczne zgłoszenia przy braku miejsc na sali.

Na Konferencji poruszono tak ważne zagadnienia jak: nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna u osób otyłych, cukrzyca u otyłych chorych. Ważny problem stanowiły aspekty psychologiczne dotyczące chorych z otyłością. Prof. dr hab. Ewa Wender-Ożęgowska poruszyła problem otyłości w medycynie perinatalnej. Podczas Konferencji referaty wygłosili zaproszeni goście – Prezes Polskiego Towarzystwa Badań nad Otyłością (PTBO), prof. dr hab. Magdalena Olszanecka-Glinianowicz, oraz

vice-Prezes PTBO dr hab. Lucyna Ostrowska. Wykładowcy przybyli do Poznania z różnych stron Polski, m.in. z Katowic, Białegostoku, Warszawy.

Konferencja skierowana była nie tylko do lekarzy, ale także do dietetyków. Sądząc po dużej liczbie osób uczestniczących w tym spotkaniu istnieje potrzeba wielokierunkowych działań skierowanych na leczenie otyłości.

Profesor Danuta Pupek Musialik

A zatem zapraszamy na V Ogólnopolskie Dni Otyłości w 2015 roku. ■

Uczestnicy konferencji

Zdrowa rodzina, zdrowe dziecko

14

14-15 listopada 2014r. w Hotelu Poznańskim w Luboniu, odbyła się VI Międzynarodowa konferencja dla położnych pt. „Zdrowa rodzina, zdrowe dziecko”. Wzięło w niej udział 280 położnych z całej Polski.

Uczestnicy konferencji

Spotkanie to odbyło się we współpracy z Uniwersytetem Medycznym im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu – Katedrą Zdrowia Matki i Dziecka, Gdańskim Uniwersytetem Medycznym – Katedrą Pielęgniarstwa, Zakładem Pielęgniarstwa Położniczo – Ginekologicznego oraz firmą Miralex Szczególne podziękowania za pomoc przy organizacji konferencji należą się Pani Prof. UM dr hab. Beacie Pięcie.

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy informację o śmierci Pana Prof dr hab.n.med. Tomasza Opali. Profesor był inicjatorem tego właśnie wydarzenia, bez Pana profesora konferencja ta by się nie odbyła, współpraca z Profesorem była dla nas wielkim wyróżnieniem.

Dziękujemy!

UCZESTNICY KONFERENCJI

DOLOMITY / 2015

CORTINA D'AMPEZZO

STUDIUM WFIS ZAPRASZA PRACOWNIKÓW, RODZINY I PRZYJACIÓŁ NA KOLEJNY WYJAZD DO WŁOCH ZE SZKOLENIEM NARCIARSKIM W GRUPACH NA WSZYSTKICH POZIOMACH ZAAWANSOWANIA.

HOTEL ALEMANGA ***

W SAN VITO DI CADORE

6-14.03.2015

CENA 2200 ZŁ

SKIPASS ZA DODATKOWĄ OPŁATĄ

W CENIE: ZAKWATEROWANIE, WYŻYWIENIE, PRZEJAZDY AUTOKAREM, SZKOLENIE NARCIARSKIE, UBEZPIECZENIA KLIA, OC, NNW, SAUNA, DOJAZDY DO WYCIĄGÓW.

INFO/ZAPISY: STUDIUM WFIS TEL: 61/854-70-99
WWW.BOSS.POZNAN.PL TEL: 61/833-93-35, 604-220-256

IV Ogólnopolskie Warsztaty z okazji Światowego Dnia Radiologii

W dniu 8 października 2014 roku na terenie EXPO XXI w Warszawie odbyły się IV Ogólnopolskie Warsztaty z okazji Światowego Dnia Radiologii. Konferencja została zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Elekroradiologii przy współpracy Studenckiego Koła Naukowego „SKN Elekroradiologia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego” oraz absolwentów Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

W tym roku zostały przygotowane dwa panele tematyczne: Radiologiczny z Radiologią Zabiegową oraz Radioterapeutyczny z Protonoterapią oraz Radiobiologią. Uczestnicy mieli również szansę wzięcia udziału w Międzynarodowych Targach Medycznych, co niewątpliwie podniosło rangę tego wydarzenia.

Słuchacze zostali przywitani przez wiceprezesów PTE – mgr Annę Kowalik oraz mgr Bartosza Bąka. Wykład inauguracyjny, poruszający tematykę dotyczącą europejskich wytycznych analizy ryzyka i rejestracji „adverse error-events” i „near misses” w radioterapii, poprowadził prof. dr hab. Julian Malicki, któremu został przyznany tytuł honorowego członka PTE. Swoją obecnością zaszczytili nas również goście specjaliści z Francji – Marine Rosambert, Florence Klein oraz Arnaud Rzepecki, którzy wygłosili wykład na temat: „X-ray operator in France and our experience in our service”. Następnie mec. Krzysztof Bobiński przybliżył

nam ewolucję systemu prawa. Po wykładach inauguracyjnych rozpoczęły się dwa odrębne bloki tematyczne, które odbywały się w tym samym czasie.

Panel radiologiczny został otwarty przez dr inż. Grzegorza Jezierskiego, który wygłosił prelekcję poświęconą 100-lecia lampy rentgenowskiej. Po krótkiej przerwie kawowej, przedstawiciel firmy GE Healthcare przeprowadził wykład sponsorski, prezentując innowacyjne rozwiązania technologiczne w nawiązaniu do rezonansu magnetycznego. W roli kolejnego prelegenta wystąpiła dr Grażyna Rusak, omawiając obrazowanie dyfuzji metodą rezonansu magnetycznego. Podczas konferencji został także poruszony temat radiologii zabiegowej. Marcin Wyżmirski w interesujący sposób przedstawił słuchaczom rolę elekroradiologa we współczesnej kardiologii interwencyjnej. Natomiast mgr Jacek Patalas nakreślił zadania elekroradiologa w sali hybrydowej.

Drugi panel tematyczny, obejmujący zagadnienia dotyczące radiobiologii i radioterapii, został otwarty przez dr Beatę Brzozowską. Pani doktor wygłosiła prelekcję na temat szkodliwości oraz działania niskich dawek na organizm człowieka. Kolejnym gościem, którego wykładu mieliśmy szansę wysłuchać, był prof. dr hab. Paweł Kukołowicz. Profesor poszerzył wiedzę słuchaczy o tematy z zakresu radioterapii, skupił się na wpływie promieniowania jonizującego na organizmy żywe.

Na temat kinetyki wzrostu guza na tegorocznych warsztatach wygłosiła prelekcję dr. n. med. Wiktoria Suchorska. Po krótkiej przerwie kawowej, goście mieli okazję wysłuchać wykładu sponsorskiego firmy Toshiba – reprezentowaną przez inż. Jerzego Plotę, który omówił innowacyjne technologie w technice obrazowej. Natomiast mgr Jan Gajewski wygłosił prelekcję na temat nowych rozwiązań pomiaru dawki w radioterapii konwencjonalnej i jonowej. Część wykładową z zakresu radiobiologii i radioterapii zamknął prof. dr hab. Paweł Olko, który omówił radioterapię protonową oraz wpływ fizyki na medycynę.

Następnie uczestnicy mieli okazję wzięcia udziału w pokazie sprzętu USG, który zaprezentowali przedstawiciele firmy OK Medica System. Przeprowadzone zostały badania tętnic szyjnych. Goście warsztatów mogli przyręczyć się badaniu, a także uzyskać odpowiedzi na nurtujące ich pytania.

Ponadto, po raz pierwszy, odbyła się interaktywna sesja dotycząca postępowania diagnostycznego na podstawie przypadków klinicznych (ang. Case Study). Przypadki były omawiane na podstawie badań obrazowych: Rtg, EKG, Mammografii, MRI, TK czy USG. Sesja interaktywna była doskonałą okazją do próby postawienia diagnozy oraz skonfrontowania swojego toku myślenia z pozostałymi uczestnikami warsztatów. ■

Goście specjaliści z Francji - od lewej: Florence Klein, Arnaud Rzepecki oraz Marine Rosambert, a także prowadzący sesję inauguracyjną Anna Kowalik i Bartosz Bąk

Komitet organizacyjny IV Ogólnopolskich Warsztatów z okazji Światowego Dnia Radiologii: Polskie Towarzystwo Elekroradiologii, Studenckie Koło Naukowe „SKN Elekroradiologia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego” oraz absolwenci Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Udzielali porad mieszkańcom Kołobrzegu

C

Czy da się stworzyć w jeden dzień przychodnię, która będzie funkcjonować przez dwa tygodnie? Jest to pytanie-zadanie, z którym już od wielu lat, co roku, postanawiają zmierzyć się wykładowcy oraz studenci naszego Uniwersytetu. Nie inaczej było w tym roku.

Historia obozu naukowo-szkoleniowego, sięga 1968 roku. W tym roku, od 11. do 22. sierpnia, po raz 46. studenci wraz z wykładowcami, pod przewodnictwem komendanta obozu, prof. Zygmunta Adamskiego, przyjechali do Kołobrzegu, by trochę bliżej przyjrzeć się zdrowiu jego mieszkańców. Wartym podkreślenia jest również fakt, że Centrum Zdrowia i Relaksu „Verano” gościło w bieżącym roku Wicemarszałka Sejmu – pana Eugeniusza Grzeszczaka – który również brał udział w wydarzeniach ściśle związanych z obozem naukowo-szkoleniowym: w spotkaniu inauguracyjnym oraz Sympozjum Naukowym zorganizowanym przez Uniwersytet Medyczny w Poznaniu

Uczestnicy obozu naukowego

oraz Polskie Towarzystwo Medyczne w Niemczech, które odbyło się w czasie Obozu STN w Kołobrzegu, z czynnym udziałem studentów i asystentów naszej Uczelni.

Od 2000 roku obóz organizowany jest w Centrum Zdrowia i Relaksu „Verano”, gdzie dzięki gościnności prezesa, Pana mgr Ryszarda Woźniaka, mogą funkcjonować gabinety lekarskie, a jednocześnie studenci i wykładowcy mają możliwość korzystać ze wspaniałego klimatu uzdrowiska.

Obóz naukowo-szkoleniowy jest szansą dla studentów, by, pod okiem wykładowców naszego Uniwersytetu, poszerzać swoją wiedzę oraz szkolić umiejętności praktyczne, tak niezbędne w zawodzie lekarza. Jego coroczna organizacja jest jednak również wyzwaniem, ponieważ gabinety lekarskie tworzone są „od zera”. Pomieszczenia Centrum zamieniane są w pokoje badań, korytarze stają się poczekalnią, a najbardziej niezbędny sprzęt przywożony jest z poznańskich Klinik. Duże zainteresowanie, jakim cieszą się gabinety, potwierdza jednak fakt, że najwa-

niejsza jest wiedza, umiejętności i doświadczenie lekarzy, a nie sprzęt, jakim dysponują.

Podczas tegorocznego obozu lekarze wraz ze studentami przyjmowali w 10 gabinetach specjalistycznych: dermatologicznym, okulistycznym, ginekologicznym, reumatologicznym, chirurgii naczyniowej, neurologicznym, ortopedycznym, kardiologicznym, endokrynologicznym oraz gastroenterologicznym.

Przez dwa tygodnie przyjętych zostało blisko tysiąc pacjentów, co potwierdza potrzeby mieszkańców Kołobrzegu oraz pensjonariuszy Centrum Zdrowia i Relaksu „Verano” dotyczące kontaktu z lekarzem-specjalistą.

Pacjenci, którzy zgłaszają się po poradę lekarską do utworzonej w „Verano” przychodni, prezentują różne jednostki chorobowe, a ich diagnostyka jest ciekawym doświadczeniem dla studentów pracujących w gabinetach, zwłaszcza biorąc pod uwagę fakt, że w czasie zajęć na studiach raczej rzadko mamy możliwość uczestniczyć w pracy w poradniach. Warto również podkreślić, że podczas obozu naukowego pracujemy w małych grupach (w każdym gabinecie jest troje studentów), dzięki czemu każdy doskonali umiejętność badania przedmiotowego i podmiotowego.

Obóz naukowo-szkoleniowy to jednak nie tylko praca w gabinetach lekarskich – w trakcie drugiego tygodnia w „Verano” odbywało się II Polsko-Niemieckie Sympozjum Naukowe, organizowane przez Polskie Towarzystwo Medyczne w Niemczech we współpracy z Uniwersytetem Medycznym w Poznaniu oraz Studenckim Towarzystwem Naukowym UM w Poznaniu. Tematyką tegorocznego sympozjum była „Rola i znaczenie medycyny zdrowiskowej w profilaktyce chorób cywilizacyjnych”. W sympozjum wzięli udział profesorowie, asystenci oraz studenci, dla których była to wyjątkowa szansa nie tylko na wysłuchanie ciekawych wykładów, ale również możliwość przygotowania własnego referatu i przedstawienia go w tak szerokim gronie. Interdyscyplinarne wykłady były poświęcone ważnym jednostkom chorobowym, jednak tegorocznym tematem wiodącym była cukrzyca i otyłość – choroby, na które liczba zachorowań znacząco wzrasta, przyjmując postać epidemii. Sesje wykładowe były podzielone tematycznie, dzięki czemu studenci oraz lekarze pracujący we wszystkich gabinetach mieli możliwość włączyć się w organizację Sympozjum i przygotować wystąpienia naukowe, co jest niezwykle cennym doświadczeniem. Sympozjum to również możliwość wymiany doświadczeń z Polakami pracującymi na co dzień w Niemczech – naukowych, medycznych, a także tych dotyczących codziennej pracy czy organizacji służby zdrowia – co jest dodatkowym walorem takich spotkań naukowych.

KATARZYNA PACZKOWSKA
PROF. DR HAB. ZYGMUNT ADAMSKI

HABILITACJE

Wydział Lekarski II

Rada Wydziału Lekarskiego II nadała stopień dr habilitowanego z zakresu medycyny następującym osobom:

dr n. med. Tomasz Piorunek rozprawa habilitacyjna pt. „Kompleksowa ocena zaawansowania zmian w układzie oddechowym u dorosłych chorych na mukowiscydozę na podstawie badań klinicznych, mikrobiologicznych i histopatologicznych”.

dr n. med. Anna Leszczyńska-Rodziej Habilitacja na podstawie cyklu publikacji pt. „Analiza genów osi stresu w podtypach choroby afektywnej dwubiegunowej”.

dr n. med. Bartłomiej Perek Habilitacja na podstawie cyklu publikacji pt. „Perspektywa wykorzystania wybranych parametrów morfologicznych i czynnościowych żyły odpiszczelowej w prognozowaniu drożności żylnych pomostów aortalno-wieńcowych w obserwacji odległej”.

Wydział Nauk o Zdrowiu

Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu nadała stopień naukowy dr habilitowanego nauk o zdrowiu **dr inż. Rafałowi Wójciakowi** oraz **dr farm. Joannie Suliburskiej**, stopień naukowy dr habilitowanego nauk medycznych w dyscyplinie medycyna **dr n. kř Aleksandrze Truszczyńskiej**

DOKTORATY

Wydział Lekarski I

Rada Wydziału Lekarskiego I nadała stopień dr nauk medycznych następującym osobom:

– w dyscyplinie medycyny

lek. Anna Rychlewska-Hańczewska pr. dr nt.; „Ocena częstości występowania i znaczenie kliniczne przeciwciał przeciw α -fodrynie u chorych na pierwotny zespół Sjögrena”.

lek. Piotr Janusz pr. dr nt.; „Polimorfizmy genów receptorów estrogenowych u chorych z postacią progresywną i nieprogresywną skoliozy idiopatycznej”.

lek. Zbigniew Niestrata pr. dr nt.; „Wpływ farmakologicznej modyfikacji reakcji zapalnej na wyniki leczenia zapalenia żołądka wywołanego zakażeniem *Helicobacter pylori*”.

lek. Piotr Nowaczyk pr. dr nt.; „Biopsja węzła wartowniczego w raku jelita grubego – wskazania i technika, czynniki warunkujące skuteczność, wpływ mikroprzerzutów na przeżycia odległe”.

lek. Magdalena Prauzińska pr. dr nt.; „Efektywność leczenia wysiękowego zapalenia ucha środkowego u dzieci”.

lek. Marcin Peterseil pr. dr nt.; „Wykorzystanie spektroskopii Ramana do wczesnej diagnostyki próchnicy zębów u dzieci i młodzieży”.

lek. Anna Piątek pr. dr nt.; „Mózgowy przepływ krwi oceniony ultrasonograficznie i obrazowanie metodą rezonansu magnetycznego, a stan kliniczny pacjentów z udarem niedokrwiennym mózgu”.

lek. Olga Zajęc-Spychała pr. dr nt.; „Odległe neuroanatomiczne i neuropsychologiczne następstwa zapobiegania zajęciu ośrodkowego układu nerwowego u dzieci z ostrą białaczką limfoblastyczną leczonych według programu ALL IC – BFM 2002”.

– w dyscyplinie biologia medyczna

mgr fizjoterapii Arleta Obałkowska pr. dr nt.; „Leczenie energotonowe choroby zwyrodnieniowej stawu biodrowego”.

Wydział Lekarski II

Rada Wydziału Lekarskiego II nadała stopień dr nauk medycznych następującym osobom:

– z zakresu medycyny

lek. Maciejowi Gochowi pr. dr nt.; „Funkcja wybranych mięśni oraz przewodnictwa włókien ruchowych po totalnej endoprotezoplastyce stawu biodrowego z dojścia bocznego”.

lek. Leszkowi Pobjewskiemu pr. dr nt.; „Charakterystyka powikłań zakrzepowo-zatorowych u pacjentów po dużych zabiegach naczyniowych”.

lek. Piotrowi Wobszalowi pr. dr nt.; „Polimorfizm genów interleukin 12 i 18 w odniesieniu do powstawania przeciwciał przeciw antygenowi powierzchniowemu wirusa zapalenia wątroby typu B u chorych przewlekłe dializowanych”.

lek. Ewie Ferensztajn pr. dr nt.; „Ocena czynników neurobiologicznych i psychopatologicznych u potomstwa pacjentów z chorobą afektywną dwubiegunową leczonych profilaktycznie litem”.

lek. Bartoszowi Dołęga-Kozierowskiemu pr. dr nt.; „Ocena zwężenia tętnic szyjnych wewnętrznych w angiografii konwencjonalnej 3D, dwuenergetycznej tomografii komputerowej (DSCT) w korelacji do ultrasonografii wewnątrznaczyniowej (IVUS)”.

lek. Pawłowi Niedźwieckiemu pr. dr nt.; „Wpływ wystąpienia i czasu trwania remisji na rozwój przewlekłych powikłań u osób z cukrzycą typu 1”.

lek. Dorocie Sikorskiej pr. dr nt.; „Rola stanu nawodnienia w leczeniu dializą otrzewnową”.

lek. Karolowi Rogackiemu pr. dr nt.; „Rola komórkowej ekspresji β -kateniny i E-kadheryny jako markerów progresji zmian w przewlekłym zapaleniu wątroby typu C”.

lek. Tomaszowi Adamskiemu pr. dr nt.; „Postępowanie położnicze u kobiet z miednicą patologiczną w położnictwie europejskim przed rozszerzeniem wskazań do cięcia cesarskiego (XVIII w. – pierwsza połowa XX w)”.

lek. Annie Pauli pr. dr nt.; „Korelacje pomiędzy fenotypem i funkcją komórek NK a stanem klinicznym u chorych z przewlekłym zapaleniem wątroby typu C”.

lek. Wojciechowi Burchardtowi pr. dr nt.; „Zmiany stężenia PSA w surowicy krwi u chorych leczonych na raka gruczołu krokowego różnymi metodami brachyterapii”.

– z zakresu stomatologii

lek. dent. Joannie Kąkolewskiej pr. dr nt.; „Ocena kości wyrostka żębołowego przy wykorzystaniu analizy fraktalnej oraz urzędzenia Periotest u pacjentów po implantacji

wszczepów dentystycznych”.

– z zakresu biologii medycznej

mgr psychologii Katarzynie Markowskiej-Regulskiej pr. dr nt.; „Strategie radzenia sobie z lękiem u osób z zaburzeniami odżywiania”.

Wydział Farmaceutyczny

Rada Wydziału Farmaceutycznego nadała stopień dr nauk farmaceutycznych następującym osobom:

mgr farm. Łukaszowi Wolnemu pr. dr nt.; „Wykładniki ciśnienia tętniczego w chorobach zwyrodnieniowych układu nerwowego”.

mgr farm. Agnieszce Dołhań pr. dr nt.; „Ocena trwałości wybranych cefalosporyn do użytku weterynaryjnego”.

mgr farm. Jarosławowi Piskorzowi pr. dr nt.; „Porfirazyny posiadające skondensowany pierścień diazepinowy: synteza, właściwości fizykochemiczne oraz aktywność fotodynamiczna względem komórek nowotworowych”.

mgr farm. Michałowi Wysockiemu pr. dr nt.; „Związki polifenolowe w ziele dymnicy lekarskiej (*Fumaria officinalis*)”.

mgr zdr. publ. Dorocie Koligat pr. dr nt.; „Kalkulacja kosztów leczenia oraz ocena jakości życia pacjentów z reumatoidalnym zapaleniem stawów”.

Wydział Nauk o Zdrowiu

Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu nadała stopień naukowy dr nauk medycznych

– w dyscyplinie medycyna

lek. med. Mikołaj Dąbrowski pr. dr nt.; „Wpływ czynników środowiskowych na zawartość pierwiastków strukturalnych, śladowych i toksycznych w kości udowej oraz ich wzajemne korelacje u osób leczonych endoprotezoplastyką stawu biodrowego”.

mgr Agnieszka Lewicka-Rabska pr. dr nt.; „Czynniki kształtujące działania marketingowe hospicjów stacjonarnych w Polsce”.

lek. med. Magdalena Łukasik-Głębocka pr. dr nt.; „Ocena alkoholemii w ostrych zatruciach etanolem i alkoholowych zespołach abstynencyjnych w zależności od stanu klinicznego i wartości wybranych parametrów biochemicznych”.

lek. med. Joanna Michalska pr. dr nt.; „Przydatność wybranych metod diagnostycznych w rozpoznawaniu i monitorowaniu leczenia padaczek uogólnionych wieku młodzieńczego”.

lek. med. Bartosz Urbański pr. dr nt.; „Radioterapia śródoperacyjna u chorych na raka piersi po oszczędzającym zabiegu operacyjnym i uzupełniającej radioterapii”.

– w dyscyplinie nauk o zdrowiu:

mgr Anny Butkiewicz pr. dr nt.; „Autodestrukcyjność jako element zachowań przeciw zdrowotnych w środowisku młodzieży województwa wielkopolskiego”.

mgr Jan Kłós pr. dr nt.; „Zjawisko zdrowego stylu życia we współczesnym społeczeństwie polskim”.

Profesor Andrzej Szulc

10

10 października 2014 roku odszedł profesor Andrzej Szulc – kierownik Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, zasłużony ortopeda.

Prof. dr hab. Andrzej Szulc urodził się 13 kwietnia 1945 r. w Poznaniu. Maturę zdał w 1962 r. w I Liceum Ogólnokształcącym im. Karola Marcinkowskiego. W tym samym roku rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim poznańskiej Akademii Medycznej.

Już od początku studiów ujawniało się jego zaangażowanie i umiejętności dydaktyczne. W latach 1964-1965 pracował jako wolontariusz ze studentami I roku Wydziału Lekarskiego w Zakładzie Anatomii Prawidłowej Akademii Medycznej w Poznaniu. W latach 1968-1970 odbywał staż podyplomowy. Po jego zakończeniu rozpoczął pracę w Klinice Ortopedii Akademii Medycznej w Poznaniu, przechodząc przez wszystkie szczeble pracy naukowej. W 2000 roku objął stanowisko Kierownika Katedry i Kliniki Ortopedii Dziecięcej, które piastował aż do października 2014 roku, kiedy odszedł po ciężkiej chorobie, pozostawiając po sobie dorobek naukowy, z którego czerpać będzie jeszcze wiele pokoleń lekarzy i chorych

Praca badawcza pod opieką naukową prof. dr hab. Alfonsa Singera dotycząca przebudowy dysplastycznych stawów biodrowych po zakończeniu leczenia zachowawczego, stała się podstawą przewodu doktorskiego, zakończonego w 1978 roku. Kontynuacją tych zainteresowań była praca habilitacyjna, pod patronatem prof. dr hab. Witolda Marciniaka, pt. „Staw biodrowy u chorych z przepukliną oponowo-rdzeniową”, którą Andrzej Szulc obronił w 1997 roku. W kwietniu 2001 roku, z rąk Prezydenta Rzeczypospolitej Aleksandra Kwaśniewskiego, odebrał tytuł profesora nauk medycznych

Już od początków kariery naukowej Profesor Szulc dał się poznać jako znakomity dydaktyk. Po uzyskaniu etatu asystenta podjął się prowadzenia zajęć ze studentami piątego roku Wydziału Lekarskiego w ramach ćwiczeń z ortopedii. Jako znakomity nauczyciel osiągnął wiele sukcesów. Szczególną radość i satysfakcję sprawiało mu nauczanie najmłodszych adeptów ortopedii – studentów i rezydentów. Kierował także licznymi specjalizacjami, promował doktryny oraz był opiekunem dwóch przewodów habilitacyjnych.

Profesor Szulc zaangażowany był także w organizację i prowadzenie kursów,

szkoleń i wykładów dla lekarzy. W latach 1978-1986 odbywały się coroczne wykłady i zajęcia praktyczne na kursach w zakresie diagnostyki i leczenia dysplazji stawu biodrowego oraz leczenia wrodzonej stopy końsko-szpotawej. Był także inicjatorem wielu innych seminariów dla lekarzy ortopedów, rehabilitantów i neurologów.

Był znawcą ortopedii dziecięcej, a szczególnie zagadnień deformacji kręgosłupa, przepuklin oponowo-rdzeniowych i innych problemów neuroortopedycznych. Wprowadził wiele rozwiązań operacyjnych w zakresie leczenia skolioz oraz zwichnięcia stawu biodrowego, a Jego rozważania na ten temat stały się podstawą nowych koncepcji leczniczych.

Wprowadził wiele innowacyjnych rozwiązań operacyjnych, chociażby, w chirurgii kręgosłupa. W 1992 roku utworzył zespół, którego głównym zadaniem była diagnostyka i leczeniem operacyjne bocznych, idiopatycznych skrzywień kręgosłupa oraz wrodzonych zniekształceń kręgosłupa u dzieci z przepukliną oponowo-rdzeniową a także chirurgią kręgozmyków. W tym samym roku powołano Wielkopolskie Stowarzyszenie dla Leczenia Dzieci ze Skoliozą, którego później, w latach 1993-1995, był przewodniczącym. W 1992 roku był współautorem konstrukcji ramowej z zastosowaniem zaczepów w obrębie kości krzyżowej własnego pomysłu oraz haków dla talerzy biodrowych dla leczenia kręgozmyków. System ten został nagrodzony Nagrodą Specjalną NOT I stopnia.

Począwszy od roku 1995 Profesor Andrzej Szulc, wraz z zespołem, zaczął wprowadzać nowe typy endoprotez u chorych ze złośliwymi nowotworami układu kostno-stawowego.

Inne innowacyjne rozwiązania jakie wprowadził do praktyki klinicznej, to nowe systemy do korekcji i stabilizacji kręgosłupa u chorych ze skoliozą. W tym system Sofamor-Danek, który umożliwił stabilizację kręgosłupa zarówno międzytrzonową jak i tylną; system Antares, dzięki któremu nastąpił postęp w stabilizacji kręgosłupa z dojscia przedniego, pozwalając na ograniczenie zakresu instrumentarium. Opanował także nowe technik operacyjne, umożliwiające jednoczesne łączenie korekcji skoliozy z dojscia przedniego i tylnego z równoczesną plastyką garbu żeberowego.

Tematem zainteresować Profesora Andrzeja Szulca były dzieci z porażeniami zniekształceniami kręgosłupa i kończyn w przebiegu przepukliny oponowo-rdzeniowej. Wyniki badań przeprowadzone w ramach realizowanego przez Profesora tematu badawczego „Ocena dotychczasowego postępowania w zniekształceniach kończyn

u dzieci z przepukliną oponowo-rdzeniową”, pozwoliły na uproszczenie oceny neurologicznej i ortopedycznej chorych i pomogły w doprecyzowaniu wskazań dla określonego typu leczenia.

Profesor Andrzej Szulc ogółem ogłosił 238 prac naukowych, w tym 98 prac w czasopiśmie krajowych i zagranicznych. Był także współautorem dwóch wydań podręczników Wiktora Degi – Ortopedia i Rehabilitacja.

Profesor Szulc od 1971 roku był członkiem Oddziału Poznańskiego Polskiego Towarzystwa Ortopedycznego i Traumatologicznego, w którym od roku 1978 zaczął pełnić funkcję sekretarza, od roku 1984 funkcję wiceprzewodniczącego, aż w latach 1990-1994 objął funkcję prezesa.

Zaangażowany był także w redakcję czasopism naukowych. Był sekretarzem redakcji Chirurgii Narządów Ruchu i Ortopedii Polskiej, wchodził w skład rady naukowej Kwartalnika Ortopedycznego, był także członkiem Komitetu Redakcyjnego Degi Ortopedia, Traumatologia, Rehabilitacja.

Poza medycyną pasjonowała Go historia, literatura i malarstwo. Sam przejawiał zdolności rysunkowe i malarskie. Jednak największą pasją Profesora był rower. O jego konstrukcji i perfekcji ruchu mógł prowadzić długie dyskusje.

Profesor Andrzej Szulc został wielokrotnie wyróżniony i nagrodzony, trzykrotnie otrzymał Indywidualną Nagrodę Naukową Rektorską. W 2005 roku otrzymał Nagrodę Ministra Nauki i Informatyzacji w konkursie na Najlepszą Książkę Akademicką ATENA 2004 za podręcznik „Wiktora Degi Ortopedia i Rehabilitacja”.

Jego pracę zwieńczyły trzy wyróżnienia: w roku 2007 Złoty Krzyż Zasługi nadany przez Prezydenta PR; w roku jego śmierci – Medal Zasłużony dla Ortopedii Polskiej oraz Skrzydła Chwały – nagroda im. Zbigniewa Religi przyznana Klinice Ortopedii i Traumatologii Dziecięcej, na podstawie nominacji pacjentów rodziców. Nagroda ta została wręczona dzień po pogrzebie Profesora. ■

Jego Magnificencja Rektor,
 Profesor Jacek Wysocki

z głębokim żalem informuje, że w ostatnim czasie odeszły z grona uniwersyteckiej społeczności wybitne Osoby, które swoją pracą, osiągnięciami, postawą przyczyniły się do budowania autorytetu naszego Uniwersytetu. Stanowiły i stanowią wzór dla grona współpracowników i studentów.

W naszej pamięci pozostaną:

Doktor Wanda Błęńska

Doctor Honoris Causa
 Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

lekarz, leprolog, absolwentka Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Poznańskiego z roku 1934, nauczyciel wielu pokoleń lekarzy leprologów oraz studentów, organizatorka centrum leczenia trędowatych w Bulubie oraz systemu stacji leczniczych w Ugandzie, uhonorowana tytułem Matka trędowatych, twórca ośrodka edukacyjnego Wanda Błęńska Leprosy Training Center dla personelu paramedycznego w stacjach opieki nad trędowatymi w Afryce, honorowy wykładowca leprologii na Uniwersytecie w Kampali (Uganda), animatorka fundacji pomocy humanitarnej Redemptoris Missio powstałej dla wspierania ośrodków medycznych przy misjach w krajach Trzeciego Świata.

W czasie II wojny światowej żołnierz Armii Krajowej i więzień gestapo.

Żyła 103 lata. Jej pracowite i piękne życie stanowić będzie niekwestionowany wzorzec dla lekarzy i studentów. Zasługi Zmarłej zostały uznane przez autorytety akademickie, polityczne i moralne na świecie. Między innymi uhonorowana została Krzyżem Wielkim Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta Bronisława Komorowskiego, Orderem Świętego Sylwestra przez Papieża Jana Pawła II, Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski przez Prezydenta Lecha Wałęsę, dwukrotnie Krzyżem Kawalerów Maltańskich, a także wyróżnieniami akademickimi, honorowym obywatelstwem miast w Polsce oraz patronatem szkół i oddziałów szpitalnych. Odeszła Osoba wielkiego serca, nieustraszonego ducha, niezwykle skromności i siły, którą dawała innym. Każdy, komu było dane spotkać na swej drodze Świętej Pamięci Wandę Błęńską na pewno nigdy Jej nie zapomni.

&

Profesor dr hab. n. med. Tomasz Opala

kierownik Katedry Zdrowia Matki i Dziecka, dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu w latach 2003-2008, członek Senatu Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Ukończył Wydział Lekarski naszej Uczelni w 1975 roku, był specjalistą w dziedzinie położnictwa i ginekologii. W tej dziedzinie zdobył wszystkie szczeble naukowej kariery. Przez wiele lat – od 1986 roku – sprawował funkcję dyrektora Ginekologiczno – Położniczego Szpitala Klinicznego przy ul. Polnej. Zasłużony nauczyciel akademicki i wychowawca wielu pokoleń studentów oraz kadry uniwersyteckiej. Autor wielu publikacji naukowych i podręczników. Człowiek wielkiego serca i umysłu, dla którego zdrowie i życie pacjentów było zawsze najważniejsze.

&

Profesor dr hab. Mieczysław Jeszke

emerytowany, wieloletni dyrektor ówczesnego Instytutu Medycyny Społecznej oraz kierownik Zakładu Higieny naszego Uniwersytetu. Autor ponad 70 publikacji naukowych, nauczyciel kadry naukowej i liczego grona studentów.

&

Lekarz stomatolog Joanna Siniawska

asystentka Kliniki Stomatologii Zachowawczej i Periodontologii naszego Uniwersytetu. Nauczyciel akademicki niezwykle lubiany przez studentów, oddany pacjentom lekarz stomatolog.

&

Doktor hab. n. farm. Anna Kodym

emerytowany zasłużony nauczyciel akademicki, wychowawca liczego grona magistrów i doktorów farmacji, wieloletni pracownik naukowo-dydaktyczny Katedry Technologii Postaci Leku naszego Uniwersytetu, współorganizator Wydziału Farmaceutycznego Collegium Medicum UMK w Bydgoszczy.

Święto Dziękczynienia

Jak co roku studenci programów anglojęzycznych spotkali się na Święcie Dziękczynienia, które odbyło się w Collegium Stomatologicum. Jest to wprawdzie święto obchodzone uroczyście tylko w Stanach Zjednoczonych a nasi studenci pochodzą z różnych krajów, mimo to, każdego roku chętnie wszyscy się bawią. Licznie zebranych studentów powitał prorektor profesor Grzegorz Oszkinis, a następnie wręczył najlepszym studentom wyróżnienia za bardzo dobre wyniki w nauce.

